

Spørgsmaalet om Bevillinger til Kirker og Præstegaarde, som bringer mig til at tage Ordet. Jeg er bekendt med, hvad den ærede Ordfører udtalte, at i det Udvalg, som behandler Forslaget om Præstelønninger, har det Spørgsmaal været fremme, om man ikke skulde gaa helt bort fra Jordtilliggende til de saakaldte Præstegaarde paa Landet, men jeg mener dog ikke, at det, at dette Spørgsmaal har været fremme, er tilstrækkelig Grund til at nægte de Bevillinger, som, gennem disse Vædringsforslag ere søgte paa Finansloven. Man kunde jo gaa en anden Vej. Man kunde foreløbig bevare Præsteboligerne, og hvor der er en Præstebolig paa Landet, kunde der al Tid, hvor det viser sig nødvendigt, indløbes Jord til den. Jeg ved nok, at alle de Steder, hvor der søges Bevilling til Præstegaarde, vil man ikke give den paa Grund af den nævnte Teori. Det er dog ikke ganske rigtig. En anden Ting, som blev fremdraget af den ærede Ordfører, var dette, om man ikke paa adskillige Steder, hvor der nu er foreslaet en Udskillelse af et Præstefald i to, kunde nøjes med et residerende Kapellani, og det er jo muligt, at det adskillige Steder kunde ske. Der gøres jo nu Forsøg derpaa. Under Nr. 228—230 er der jo foreslaet paa forskellige Maade og fra forskellige Sider noget om Oprettelsen af et residerende Kapellani i Ejstrup. Jeg vil om dette Spørgsmaal udtale, at jeg der vil stemme med Mindretallet, fordi jeg ikke ser nogen stellig Grund til, at man stiller det Forlangende til Kommunen, at den foruden 4—6 Skæpper Land til denne Præstebolig ogsaa skal betale $\frac{1}{8}$ af Byggesummen. Det er en meget fattig Kommune, og dens Beboere have tidligere, da deres Kirke blev bygget, betalt, tror jeg, 1,900 Kr. til Kirken og skænket Jord til Kirkeplads og Kirkegaard, saa der er efter mine Begreber ikke Grund til nu at forlange, at denne Kommune skal give $\frac{1}{8}$ af Byggesummen. Det enkelte Medlem i Finansudvalget, som jeg her vil henvende nogle Ord til, udtalte, at han rent principielt var imod disse Bevillinger paa Finansloven til Kirker og Præstegaarde. Det ærede Medlem mente, at det var ukorrekt, at der af Statskassen betales til Kirker og Præstegaarde, da de Skatter, der indbetales i Statskassen, jo ogsaa erlægges af Memner, der staa uden for Folketirken. Jeg synes, at det ærede Medlem her kom overordentlig let over ikke ganske uvæsentlige Spørgsmaal. § 3 i Grundloven var det ærede Medlem straks paa det rene med at forklare, blandt andet saaledes, at den betød

jo dette, at det saakaldte Kirkegods var overladt fra Statens Side til Kirkerne. Det er dog maafførlig let at komme over dette ingenlunde afgjorte Spørgsmaal om Kirkens og Statens Ejendomsret. Det ærede Medlem ved selvfølgelig meget godt, at det Spørgsmaal var fremme under Grundlovsbehandlingen. Jeg skal blot tillade mig at henvise til, at Spørgsmaalet da blev staaende aabent og ingenlunde kan siges at være besvaret senere heller. Der næst anførte det ærede Medlem § 79, hvor der siges, at ingen er pligtig til at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen. Der laagde det ærede Medlem ganske sikkert ikke tilstrækkelig Vægt paa det Udtryk „personlig“, for der er virkelig Forskel paa, hvad der erlægges som personlig Afgift, og hvad der tages af Statskassen, hvori Skatten fra de enkelte Individuer er indflydt. Naar Pengene ere i Statskassen, er det ikke længere den Persons Penge, som har erlagt dem i Form af Skatter; det er kun de personlige Afgifter til Kirken, f. Eks. Offer o. lign., som de Folk, der ikke høre til Folketirken efter Grundlovens § 77 ere fritagne for at erlægge. Der var noget i det ærede Medlems Udtalelser, som glædede mig. Det var dette, at han betragtede det som saare rimeligt, at der blev hjulpet paa de fattige Egne ved Opbygning af ny Kirker o. s. v., altsaa blev hjulpet paa dem i kirkelig Henseende, og naar han nu vilde gaa over til min almindelige Betragtning af Sagen, vilde han jo for Fremtiden være villig til at lade Statskassen betale Penge i dette Øjemed til de særlig trængende Egne. Jeg har tidligere udtalt, at de særlig trængende Egne maa jo være dem, hvor Beboerne gennem frivillige Ofre vise, at det er dem en betydningsskuld Sag at saa dette Forhold ordnet. Jeg er meget glad over, at den højtærede Kultusminister i Fjor har fremlagt en nogenlunde samlet Plan over, hvor der trænges til ny Kirkers Opbyggelse, og jeg haaber, at Rigsdagen for Fremtiden vil gaa ind paa at udføre denne Plan; men de kunne jo kritisere den, hvor de mene, at Kritik er nødvendig. — Om et andet Punkt vil jeg udtale mig ganske kort, det er om Vædringsforslag Nr. 244, vedrørende Kvinders Uddannelse til Lærereinder. Jeg beklager, at den højtærede Kultusminister ikke kan gaa ind paa Flextallets Forhøjelse der. Jeg ved jo godt, at den højtærede Kultusminister har gennem et Lovforslag, der ligger i Landstinget for Øjeblikket, vist sin Interesse ogsaa for denne Sag, men det er jo slet ikke afgjort, om